

2017 års räddningstjänstutredning

En effektivare kommunal räddningstjänst

SOU 2018:54

En sammanställning av utredningens förslag och bedömningar

2018-06-19

Max Ekberg, SKL

Färgmarkering anger ställningstaganden i
SKL:s remissyttrande (Ärendenr 18/03471, 2018-10-12)

Grön - Tillstyrker

Gul - Tillstyrker med kommentar

Röd - Avstyrker

4. Styrning och förvaltningsorganisation

4.4.1 Målstyrningen bör vara kvar men det behövs mer statlig styrning

Bedömning: Regleringen bör även i fortsättningen utgå från att kommunerna med hänsyn till lokala förhållanden bestämmer hur förebyggande verksamhet och räddningstjänst ska utföras och sätter närmare mål för verksamheterna.

För att säkerställa ett likvärdigt och tillfredställande skydd i hela landet behövs dock en starkare statlig styrning.

4.4.2 Verksamheterna behöver olika mått av styrning

Bedömning: Den förebyggande verksamheten och räddningstjänstverksamheten skiljer sig åt. Den förebyggande verksamheten lämpar sig generellt sett för statlig styrning genom övergripande mål. Den kommunala tillsynen måste dock av rättssäkerhetsskäl utföras enhetligt över landet. I räddningstjänstverksamheten behövs förutom övergripande mål även en närmare reglering.

4.5 Handlingsprogrammen ska bli likformiga

Förslag: Handlingsprogrammen bör även i fortsättningen vara kommunernas styrdokument.

Handlingsprogrammen ska nationellt likriktas för att underlätta jämförelser mellan kommuner och för att förbättra kvalitén i handlingsprogrammen.

Åtgärderna bör framför allt åstadkommas genom att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bemyndigas att utfärda närmare föreskrifter om vad handlingsprogrammen ska innehålla och hur de ska struktureras.

4.6 Kommunerna ska själva bestämma hur handlingsprogrammen ska antas

Förslag: Kommunerna bör själva, utifrån regleringarna i kommunallagen, bestämma hur handlingsprogrammen ska beslutas. Detta bör inte regleras särskilt i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och bestämmelserna om detta ska utgå ut den lagen.

Innan kommunen beslutar om betydande förändringar i handlingsprogrammet ska dock samråd fortfarande ske. Det ska ske med de myndigheter som särskilt berörs av förändringarna.

4.7 Förvaltningsorganisationen bör inte förändras

Bedömning: Det bör inte göras någon förändring i regleringen av förvaltningsorganisationen i de kommunala räddningstjänstorganisationerna.

5. Förebyggande verksamhet

5.3 Styrningen bör justeras

Bedömning: Den bristande effektiviteten i den skriftliga redogörelsen enligt 2 kap. 3 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor medför att den bör utmönstras och samtidigt behöver problemen i den kommunala tillsynen adresseras.

En förbättrad styrning kan åstadkommas genom ett riktningsgivande nationellt mål för den förebyggande verksamheten, bättre handlingsprogram samt en förbättrad och mer likvärdig kommunal tillsyn.

5.4 Ett nytt nationellt mål ska införas

Förslag: Det ska införas ett nytt nationellt mål för den förebyggande verksamheten: Förebyggande verksamhet som staten och kommunerna ansvarar för enligt denna lag ska planeras och organiseras så att den effektivt bidrar till att förhindra eller begränsa skador till följd av bränder och andra olyckor. Särskild vikt ska läggas vid att förhindra människors död och andra allvarliga skador.

5.5 Handlingsprogrammet kan bli bättre utan förändring av LSO

Bedömning: Det finns behov av utveckling av det förebyggande handlingsprogrammets innehåll. Det kan ske inom den regleringen av handlingsprogrammets innehåll som finns i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor förenat med den i kapitel 4 föreslagna föreskrifträtten för strukturen av programmet.

5.6 Förfarandet vid kommunal tillsyn ska regleras

Förslag: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska bemyndigas att föreskriva hur kommunernas tillsyn ska planeras och utföras. Myndigheten bör dock inte få föreskriva om närmare prioritering och frekvens av tillsynen utan det bör vara en uppgift för kommunerna själva att utifrån lokala förhållanden bestämma.

5.7 Tillsynsavgifter

Förslag: Kommunen får idag ta ut avgift för *tillsynsbesök* som för-
anletts av bestämmelserna i 2 kap. 2 § lagen (2003:778) om skydd mot
olyckor. Enligt utredningen är det otydligt vad som innefattas i
tillsynsbesök. Kommunen ska därför istället få ta ut avgift för sin
tillsyn.

6. Räddningstjänstverksamhet

6.4.1 Räddningsinsatserna kan förbättras på olika sätt

Bedömning: Förmågan att utföra en räddningsinsats ska ta sin utgångspunkt i den drabbade situationens behov.

För de vanligaste räddningsinsatserna av begränsad omfattning är det framförallt tiden till dess hjälparbete kan påbörjas som kan effektiviseras, men även metoderna för räddningsinsatserna.

För de medelstora, mer komplexa eller flera samtidiga räddningsinsatser behöver dessutom många kommuner utveckla sin samverkan med andra kommuner för effektivare räddningsinsatser.

I fråga om de allra största insatserna behöver kommunerna ha förmåga att kunna ta emot externa resurser och skala upp ledningsorganisationen.

6.4.2 Ingen författningsreglering av dimensionering av räddningstjänsten

Bedömning: Kommunernas dimensionering av räddningsresurser och grundförmågan att genomföra räddningsinsatser bör inte regleras i författning. Annan form av styrning som inte är bindande för kommunerna kan däremot vara lämpligt på området.

6.4.3 Resurssamverkan i det inledande skedet

Bedömning: Initiativ till utökad resurssamverkan i det inledande skedet bör även i fortsättningen komma från kommunerna själva och andra inblandade aktörer.

Vårt förslag om likformiga handlingsprogram underlättar för att utbyte av fungerande samverkansformer ska kunna ske.

I den mån de finns hinder mot utveckling på området bör dessa undanröjas.

6.4.4 Resurser och ledning vid omfattande räddningsinsatser

Bedömning: Kommunerna behöver ha förmåga att ta emot och effektivt använda externa resurser vid omfattande räddningsinsatser. Kommunerna behöver också ha förmåga att möta ett utökad ledningsbehov. Detta kräver planering och förberedelse. För att de externa resurserna ska användas effektivt är det en fördel med enhetligare organisation vid räddningsinsatser.

6.4.5 Samverkan med aktörer som har samtidigt uppdrag

Bedömning: Det behövs en effektivare samverkan mellan kommunal räddningstjänst och andra hjälpaktörer när de samtidigt vid en händelse ska utföra insatser utifrån respektive ansvarsområde. Det finns behov av en översyn rörande hur aktörssamverkan ska regleras i dessa fall, men det ingår inte i utredningens uppdrag att föreslå regler för andra aktörer än kommunal räddningstjänst. Samverkan med andra hjälpaktörer kan däremot underlättas genom att kommunala räddningstjänstorganisationer blir mer enhetliga.

6.5 Kommunerna ska redovisa sin förmåga i räddningstjänstverksamheten

Förslag: I handlingsprogrammet för räddningstjänst ska det mer tydligt än idag anges vilken förmåga kommunen, själv eller i samverkan med andra, har för att möta de risker för olyckor som finns i kommunen och som kan leda till räddningsinsatser. Kommunen ska för varje typ av sådan olycka redogöra för vilken förmåga kommunen har att genomföra räddningsinsats.

Kommunen ska också redogöra för förmågan att utföra flera samtidiga räddningsinsatser och leda räddningstjänsten i kommunen.

Kommunen ska även ange förmågan att genomföra omfattande räddningsinsatser.

6.6 Krav på rökdykning ska utredas

Förslag: Regeringen bör ge Arbetsmiljöverket i uppdrag att utreda vilka krav som bör ställas vid rök- och kemdykning i arbetsmiljöhänseende. Uppdraget bör genomföras i samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Sveriges Kommuner och Landsting samt med hörande av berörda arbets- tagarorganisationer.

6.7 Kommunernas ledningssystem och märkning av utrustning ska författningsregleras

Förslag: Frågor avseende kommunernas ledningssystem samt märkning av personalens arbetskläder, fordon och annan utrustning bör regleras i författning. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska kunna meddela föreskrifter i bägge dessa avseenden.

6.8 Räddningschefens och räddningsledarens roller och befogenheter förtydligas

Förslag: Regleringen av räddningschefens och räddningsledarens uppgifter och befogenheter behöver förtydligas och befogenheterna vid kommunala räddningsinsatser bör fördelas på räddningstjänstbefäl inom ett flexiblare system än idag.

Regleringen att räddningschefen är räddningsledare ska utgå för att tydliggöra ansvars- och uppgiftsfördelningen mellan räddningschefen och räddningsledare. Räddningschefen ska dock även i fortsättningen utse räddningsledare och kan därmed vid behov utse sig själv till räddningsledare.

Fördelningen av befogenheter kan åstadkommas genom att ett nytt begrepp införs i lagen: räddningsledningen. Befogenheterna ska tillkomma räddningsledningen. Det ska vara räddningschefen som beslutar för räddningsledningen men befogenheterna ska kunna delegeras och vidaredelegeras till personer som är behöriga att vara räddningsledare. Införandet av begreppet är lagtekniskt fördelaktigt och ger tillämparen av lagen en förståelse för att befogenheterna kan tillkomma flera personer som utövar ledning.

Det ska också regleras att det är räddningsledningen som ska besluta att inleda en räddningsinsats.

7. Kommunal samverkan

7.3 Det behövs resursstarkare samverkansstrukturer

Bedömning: Vissa kommuner behöver utveckla resursstarkare samverkansstrukturer i räddningstjänstverksamheten. Det bör uppställas ett krav på kommunens räddningstjänstverksamhet som i praktiken leder till samverkan med andra kommuner. Det ger frihet för kommunerna att själva välja väg för att samverka. Det finns inte tillräckliga skäl att införa en närmare reglering om samverkan i kommunernas brandförebyggande verksamhet.

7.4 Kommunerna ska ständigt upprätthålla övergripande ledning av räddningstjänsten

Förslag: Det ska införas en bestämmelse i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor att kommunerna i sitt ledningssystem ständigt ska upprätthålla övergripande ledning av räddningstjänsten. Kommunerna ska därmed ha förmågan att dygnet runt utöva övergripande ledning. Den övergripande ledningen ska vid samverkan mellan kommuner vara gemensam inom vissa ramar. Myndighetsföreskrifter ska kunna meddelas om den närmare utformningen av den övergripande ledningen.

7.5 Regleringen om avtalssamverkan tas bort

Förslag: Regleringen om kommunal avtalssamverkan i 3 kap. 12 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ska tas bort eftersom det finns en motsvarande generell reglering om avtalssamverkan i 9 kap. 37 § kommunallagen som istället kan tillämpas.

8. Personal

8.2.4 Ett undantag från kravet på kommunal anställning ska införas

Förslag: Personal i kommunens organisation för räddningstjänst ska även i fortsättningen som huvudregel vara anställda i en kommun eller ett kommunalförbund. Nuvarande undantag från huvudregeln ska finnas kvar och kompletteras med ytterligare ett undantag.

För att åstadkomma snabbare räddningsinsatser genom ett ökat nyttjande av samhällets samlade resurser ska kommunerna ha möjlighet att träffa avtal med andra om att utföra inledande åtgärder vid en räddningsinsats.

8.2.5 Räddningsledare ska vara kommunalt anställd

Förslag: Det ska tydliggöras i lag att räddningsledaren ska vara anställd i en kommun eller ett kommunalförbund.

8.2.6 Ett nytt behörighetskrav behövs för räddningschefen

Förslag: Med hänsyn till räddningschefens centrala ansvar och uppgifter inom den kommunala räddningstjänsten bör det längre fram införas ett särskilt behörighetskrav för att vara räddningschef i en kommun.

Ett formellt behörighetskrav bör i grunden avse utbildningsnivå. Den utbildning som i befintligt utbildningssystem motsvarar den utbildningsnivå som bör ställas på en räddningschef är den universitetsutbildning som leder till en brandingenjörsexamen kombinerad med den påbyggnadsutbildning i räddningstjänst för brandingenjörer som ges av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Detta skulle kunna utgöra ett lämpligt och ändamålsenligt behörighetskrav. Vi föreslår dock i kapitel 9 att det bland annat bör utredas hur utbildningar till räddningschef bör utformas i framtiden. Behörighetskravet för en kommunal räddningschef bör bestämmas först när resultatet av en sådan utredning finns.

Till följd av vårt förslag om förändringar av regleringen av räddningschefens uppgifter i kapitel 6 behöver det införas författningsändringar för att räddningschefen liksom idag i vart fall måste uppfylla de krav som ställs på en räddningsledare. Lagtexten bör utformas så att regeringen utan ytterligare lagändringar längre fram kan bestämma vilket närmare behörighetskrav som bör införas för räddningschefen.

8.3.3 Det är kommunernas ansvar men MSB ska få i uppdrag att ge fortsatt stöd (Jämställdhet och mångfald)

Bedömning och förslag: Kommunerna har det största ansvaret för ökad jämställdheten och mångfald. Många kommuner tar ansvar genom aktiva åtgärder.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap stödjer idag på ett övergripande plan kommunerna i deras arbete för ökad jämställdhet och mångfald. Det behövs ett fortlöpande sådant arbete av myndigheten. För att säkerställa myndighetens fortsatta arbete på området ska uppgiften regleras i myndighetens instruktion.

8.4.5 Kommunen som helhet bör ta ansvar (Personalförsörjningen av deltidsbrandmän)

Bedömning: Kommunen som helhet och inte bara räddningstjänstorganisationen måste ta ansvar för personalförsörjningen av deltidsbrandmän.

Kommunerna rekommenderas att:

- på central nivå besluta eller införa policys om anställning som deltidsbrandman vid sidan av annan kommunal huvudanställning och utlysa kombinationsanställningar,
- bedriva ett aktivt personalförsörjningsarbete specifikt för räddningstjänsten,
- bedriva riktad rekrytering mot grupper som är under-representerade i räddningstjänsten,
- åta sig att ersätta huvudarbetsgivares kostnader för arbetstagares skador som uppkommit vid arbete som deltidsbrandmän, och
- införa anpassade lösningar för beredskap.

Arbetsmarknadens parter bör särskilt verka för att arbetstagare vid sidan av sin huvudanställning ska kunna arbeta som deltidsbrandman.

8.4.6 MSB ska lämna mer stöd till kommunerna (Personalförsörjningen av deltidsbrandmän)

Förslag: Det ska i instruktionen för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap införas en bestämmelse om att myndigheten ska stödja kommunernas personalförsörjning av deltidsbrandmän.

8.4.7 Ett undantag för deltidsbrandmän ska införas i arbetslöshetsförsäkringen

Förslag: Anställningen som deltidsbrandman är särpräglad och de sociala trygghetssystemen är inte anpassade för en sådan anställning. Det är i första hand förhållandet till reglerna i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring som inverkar negativt på personalförsörjningen.

Vi föreslår att det ska införas ett undantag för deltidsbrandmän vid beräkning av arbetslöshetsersättning.

8.4.8 Det bör inte införas nya regler för huvudarbetsgivare (Personalförsörjningen av deltidsbrandmän)

Bedömning: Det kan övervägas om det bör införas en reglering om rätt till ledighet från en anställning hos en huvudarbetsgivare för att tjänstgöra som deltidsbrandman, särskilt i fråga om offentliga huvudarbetsgivare. En effektiv reglering skulle bli komplicerad och skulle inskränka huvudarbetsgivarens möjligheter att planera sin verksamhet. En sådan reglering bör för närvarande inte närmare övervägas.

Huvudarbetsgivares tillåtelse för anställda att vara deltidsbrandmän bör även i fortsättningen baseras på frivillighet.

Staten bör inte heller lämna särskild ekonomisk kompensation till huvudarbetsgivaren.

9. Utbildning

9.3 En ny urvalsgrund till SMO-utbildningen ska införas

Förslag: Urvalsgrunderna till utbildningarna inom området skydd mot olyckor bör kompletteras med en ny urvalsgrund: erfarenhet från annan utbildning.

9.4 Finansiering av utbildning bör ses över

Bedömning: Utbildningsverksamheten som bedrivs av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap är underfinansierad och tillgodoser till följd av detta inte kommunernas behov av utbildning. Staten har åtagit sig att utbilda kommunernas personal på området. Det är viktigt för kompetensen hos räddningstjänstpersonalen och legitimiteten i utbildnings-systemet att tillräcklig utbildning tillhandahålls.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) bör ges förutsättningar att tillhandahålla utbildningen. Regeringen bör därvid överväga att i en särskild anslagspost tilldela MSB förvaltningsanslag avseende utbildningsverksamheten.

9.5 Utbildning till räddningschef och räddningsledare ska utredas

Förslag: Regeringen bör ge Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i uppdrag att utreda hur framtidens utbildningar för ledning inom området skydd mot olyckor bör utformas.

Uppdraget bör omfatta utbildning till räddningsledare, räddningschef och annan ledningspersonal. Uppdraget bör också omfatta om MSB:s påbyggnadsutbildning i räddningstjänst för brandingenjörer (RUB) bör akademiseras.

10. Statens tillsyn och stöd

10.2.3 Statens tillsyn av kommunerna ska utföras av MSB

Förslag: Statens tillsyn över kommunernas verksamheter enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ska utföras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Myndigheten ska även ge råd och information till kommunerna.

10.2.4 MSB:s ansvar för tillsyn och stöd förtydligas

Förslag: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ska på nationell nivå främja efterlevnaden av lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

MSB ska nationellt samordna kommunernas verksamheter och stödja dem med råd och information.

Myndigheten ska utöva tillsyn över kommunerna.

MSB ska utöva tillsyn över andra myndigheter i den mån tillsyn inte ska utföras av annan myndighet.

10.2.5 Nya ingripandemöjligheter införs

Förslag: Möjligheten för regeringen att vid mycket allvarliga brister inom en kommuns förebyggande verksamhet eller räddningstjänst kunna besluta om ändring i en kommuns handlingsprogram tas bort.

I stället ska Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ges möjlighet till ingripande mot kommunerna i form av föreläggande att åtgärda brister inom förebyggande verksamhet eller räddningstjänst.

Myndigheten bör vidare när en kommun inte följt ett föreläggande eller det annars föreligger särskilda skäl ha befogenhet att utfärda föreläggandet vid vite.

Kommunerna ska kunna överklaga föreläggandena till allmän förvaltningsdomstol.

10.2.6 Tydliggörande av förfarandebefogenheter

Förslag: Det bör tydliggöras att statliga tillsynsmyndigheter har rätt att få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

10.3 Statligt övertagande av kommunal räddningstjänst förändras

Förslag: Staten bör även i fortsättningen ha möjlighet att överta ansvaret för kommunal räddningstjänst. Bestämmelsen i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor som reglerar detta bör dock förtydligas och begränsas. Den myndighet regeringen bestämmer ska få ta över ansvaret för räddningstjänsten i berörda kommuner vid särskilt omfattande räddningsinsatser eller när det finns synnerliga skäl för ett övertagande.

Det bör i förordning anges att det är Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som får överta ansvaret. En förändring av detta kan behöva ske beroende på utfallet av den pågående utvecklingen inom områdena för höjd beredskap och krisberedskap.

10.4 Om det behövs ska MSB bestämma vilken kommun som ska leda en räddningsinsats

Förslag: Om en räddningsinsats berör mer än en kommuns område måste det skyndsamt bestämmas vilken kommun som ska ansvara för insatsen. Det bör vara räddningsledningarna i berörda kommuner som i första hand ska besluta vilken kommun som ska ansvara för ledning av räddningsinsatsen.

Om kommunerna inte kan bestämma vilken kommun som ska leda insatsen ska Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bestämma detta.

10.5 Länsstyrelserna bör ha kvar övriga uppgifter enligt LSO

Bedömning: Utredningen föreslår inte några förändringar i fråga om länsstyrelsernas uppgifter att besluta vilka anläggningar som omfattas av skyldigheterna enligt 2 kap. 4 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och som överinstans vid överklagande av kommunala beslut. Länsstyrelserna bör även ha kvar möjligheten att föreskriva om eldningsförbud.

10.6.2 MSB:s uppdrag ska förtydligas (Statliga förstärkningsresurser)

Förslag: De uppgifter Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har när det gäller att bistå med förstärkningsresurser är i huvudsak ändamålsenliga men bör förtydligas i myndighetens instruktion. Myndigheten ska ansvara för att vid begäran leverera hela resursen, istället för som är fallet idag då mottagaren i vissa fall måste begära delar av denna från olika håll. Myndigheten ska också proaktivt kunna förflytta resurserna utifrån nationell riskbild och ha en mer uttalad möjlighet än idag att prioritera var myndighetens förstärkningsresurser ska sättas in. Omfattningen av förstärkningsresurserna bör inte närmare regleras.

10.7 MSB ska sammanställa olycksundersökningar

Förslag: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska ha i uppdrag att sammanställa resultatet av undersökningar av olyckor och räddningsinsatser enligt 3 kap. 10 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Kommuner ska ha en skyldighet att skicka in en redogörelse för undersökningarna till myndigheten. Det ska anges i lagen och i den förordning som ansluter till lagen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska bemyndigas att meddela föreskrifter om vad redogörelsen ska innehålla samt hur den ska sändas till myndigheten.

11. Konsekvenser

11.3 Skyddet mot olyckor

Bedömning: Utredningens förslag kommer att leda till att färre dör och färre skadas. Potentialen för de samhällsekonomiska vinsterna är betydande.

11.4.1 Kommunerna

(Ekonomiska konsekvenser i det offentliga)

Bedömning: De direkta effekterna av utredningens förslag bedöms i huvudsak vara kostnadsneutrala på lång sikt. För förslaget att kommunerna ska ha en kontinuerlig övergripande ledning uppskattas dock en total kostnadsökning uppgå till 30 miljoner kronor årligen för kommunsektorn. Utredningen bedömer att 45 miljoner kronor behöver bli föremål för kompensation enligt den kommunala finansieringsprincipen.

De indirekta effekterna av att kommunerna till följd av tydligare regler kan se ett behov av att öka sin förmåga kan inte uppskattas, men de eventuella kostnaderna ingår i det kommunala åtagandet idag.

Till detta tillkommer kostnader för implementering vars närmare omfattning inte kan bedömas innan myndighetsföreskrifter meddelats, men som ändå bedöms vara begränsade.

11.4.2 MSB

(Ekonomiska konsekvenser i det offentliga)

Förslag: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får utökade uppgifter som bör finansieras. Utredningen föreslår att myndigheten får ett ökat förvaltningsanslag om 15,8 miljoner kronor. Det finansieras genom minskning av länsstyrelsernas förvaltningsanslag med 8,4 miljoner kronor och andra delar av statsbudgeten med resterande del.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bör få disponera anslaget 2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m. för att finansiera kostnader för aktivering av förstärkningsresurser.

11.4.3 Staten och de offentliga systemen i övrigt (*Ekonomiska konsekvenser i det offentliga*)

Bedömning: Länsstyrelsernas kostnader beräknas minska med 8,4 miljoner kostnader till följd av att de inte längre ska utföra tillsyn av och lämna stöd till kommunerna.

Förslaget till förändring i arbetslöshetsförsäkringen bedöms leda till en obetydlig ökning av utbetalningar av arbetslöshetsersättning. Förslaget leder till endast en marginell ökning av administrativa kostnader för arbetslöshetskassorna och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen samt marginella engångskostnader för dem.

11.5 Andra verksamhetskonsekvenser

Bedömning: Förbättringarna av kommunernas och Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps verksamheter inom området för skydd mot olyckor kan ge positiva sidoeffekter för deras andra verksamheter. Det gäller särskilt beredskapsfunktioner samt annan verksamhet inom områdena skydd mot olyckor, krisberedskap och höjd beredskap.

Länsstyrelserna mister kompetens till följd av våra förslag. Det begränsar länsstyrelserna i utförande av sina övriga uppgifter inom områdena för skydd mot olyckor, krisberedskap och höjd beredskap.

11.6 Kommunalt självstyre

Bedömning: Utredningens förslag innebär inskränkningar av det kommunala självstyret. Inskränkningarna har begränsats i så stor utsträckning som möjligt och går inte utöver vad som är nödvändigt för de ändamål som ligger till grund för förslagen.

11.7 Brottligheten och det brottsförebyggande arbetet

Bedömning: Utredningens förslag ger endast marginellt positiva effekter avseende brottligheten och det brottsförebyggande arbetet.

11.8 Sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet

Bedömning: Den offentliga servicen i form av skydd mot olyckor blir mer likvärdig över landet och förbättringarna kan bli särskilt stora i vissa områden utanför de större städerna.

Förmågan att genomföra räddningsinsatser måste alltjämt byggas på lokal räddningstjänstpersonal. En viss koncentration av ledningsfunktioner och brandförebyggande personal kan dock med våra förslag komma att ske till regionala befolkningscentra. En centralisering av totalt 12 årsarbetskrafter från residensstäderna sker till Karlstad eller andra orter där Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bedriver verksamhet

11.9 Företag och andra enskilda

Bedömning: Tre av våra förslag har direkta effekter för vissa företag och enskilda.

Det första är att ett krav för vissa fastighetsägare att lämna en skriftlig redogörelse för brandskyddet tas bort, med mindre administration och kostnader som följd för enskilda. Det andra är att möjligheterna för kommunerna att ta ut tillsynsavgift ökar något. Utredningen bedömer att den sammantagna effekten är kostnadsneutral för enskilda.

Kommunerna får också möjlighet att avtala med företag och andra att utföra inledande räddningsinsatser.

11.10 Jämställdhet och integration

Bedömning: Utredningens förslag ger tydligt positiva effekter på jämställdhet mellan kvinnor och män samt för de integrationspolitiska målen.

12. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Förslag: Författningarna ska träda i kraft den 1 januari 2020. Kommunerna får tid till den 1 januari 2021 för att anta nya handlingsprogram och för att uppfylla kravet på ständigt upprätthållen övergripande ledning av räddningstjänsten.